

TIL O'RGANISHNING AFZALLIKLARI VA AHAMIYATI

*Andijon davlat Chet tillari instituti Ingliz filologiyasi, o'qitish metodikasi
va tarjimashunoslik fakulteti, Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati yo'nalishi*

*301-guruh talabasi **Tavakkalova Tamanno***

O'qituvchi: Abdurahmonov To'raxon

Abstrakt: *Ushbu maqolada xorijiy tillarni o'rganishning shaxsiy, ijtimoiy va kasbiy jihatdagi ahamiyati tahlil qilinadi. Globallashuv sharoitida til bilimining roli ortib borayotgan bo'lib, u nafaqat aloqa vositasi, balki shaxsiy taraqqiyot, kognitiv rivojlanish va iqtisodiy imkoniyatlar eshigi sifatida namoyon bo'lmoqda. Tadqiqotlar asosida til o'rganishning inson tafakkuriga, madaniyatlararo aloqalarga va ta'lim-ijodiy salohiyatga ta'siri tahlil qilinadi. Maqolada bu boradagi ilmiy qarashlar va tahlillar asosida til o'rganishning dolzarbligi asoslab berilgan.*

Kalit so'zlar: *xorijiy til, kognitiv rivojlanish, madaniy kompetensiya, mehnat bozori, globallashuv.*

Kirish

XXI asr — axborot va texnologiyalar asri bo'lishi bilan birga, tillar asri hamdir. Globallashuv jarayonlari kuchaygan sari xorijiy tillarni bilish kundalik ehtiyojga aylanib bormoqda. Til — bu jamiyat va shaxs o'rtasidagi eng muhim vosita bo'lib, u orqali inson nafaqat muloqot qiladi, balki tafakkur qiladi, bilim oladi va o'z dunyoqarashini kengaytiradi. Ayni paytda xorijiy tillarni o'rganish bilimli, ochiq fikrli va moslashuvchan shaxsni shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi.

1. Kognitiv va psixologik afzalliklar

Til o'rganish inson miyasi uchun mashq vazifasini o'taydi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatmoqdaki, ikki va undan ortiq tilni biladigan insonlarda muammolarni hal qilish, diqqatni jamlash va eslab qolish qobiliyati yuqori bo'ladi (Bialystok, 2001). Shuningdek, bu kognitiv rezilyentlikni (moslashuvchanlikni) kuchaytiradi.

Boshqa tilda fikrlash esa ijodiy yondashuv va tanqidiy tafakkurni shakllantirishga xizmat qiladi.

2. Madaniyatlararo kompetensiya va ijtimoiy moslashuv

Til — bu madaniyatning kaliti. Xorijiy tilni o'rganish orqali inson boshqa xalqning qadriyatlari, turmush tarzi va tafakkur tizimi bilan tanishadi. Bu esa madaniy bag'rikenglik, tolerantlik va ijtimoiy hamjihatlikni shakllantirishga xizmat qiladi (Kramsch, 1998). Madaniyatlararo kompetensiyaga ega bo'lgan shaxslar xalqaro jamoalarda samarali ishlay oladi, konfliktlarning oldini oladi va diplomatik muhitda faol bo'ladi.

3. Ta'lim va mehnat bozori uchun ahamiyati

Bugungi mehnat bozorida xorijiy til bilimiga ega bo'lgan nomzodlar ustunlikka ega. Global kompaniyalar, xalqaro tashkilotlar va akademik muassasalar ko'p tillilikni muhim ko'nikma sifatida qadrlaydi. Chet tilini bilish yuqori malakali kasblarga, xorijiy grantlarga, magistratura va doktorantura dasturlariga yo'l ochadi (Crystal, 2003). Ayniqsa, ingliz, xitoy, rus va arab tillari global aloqalarda muhim o'rin tutadi.

4. Shaxsiy rivojlanish va o'zini anglash

Til o'rganish shaxsiy o'sish uchun muhim turtki bo'lib xizmat qiladi. Har bir o'rganilgan yangi so'z yoki ifoda — bu bilim va o'ziga ishonchning ortishidir. O'z fikrini boshqa tillarda bayon qila olish — bu zamonaviy inson uchun muhim ko'nikma. Bundan tashqari, til o'rganuvchilar global resurslardan (masalan, ilmiy maqolalar, onlayn kurslar, xalqaro matbuot) bimalol foydalanish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Xulosa

Xorijiy tillarni o'rganish — bu faqat aloqa vositasi emas, balki intellektual, madaniy va iqtisodiy salohiyatni kengaytiruvchi vositadir. Bugungi global sharoitda har bir yosh inson kamida bitta xorijiy tilni chuqur o'rganishi zarur. Shu bois, ta'lim tizimida tillarni erta yoshdan boshlab chuqur o'rgatish, ularni amaliyot bilan uyg'unlashtirish muhim strategik vazifa sanaladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR (REFERENCES)

1. Bialystok, E. (2001). Bilingualism in Development: Language, Literacy, and Cognition. Cambridge University Press.
2. Kramsch, C. (1998). Language and Culture. Oxford University Press.
3. Crystal, D. (2003). English as a Global Language. 2nd Edition. Cambridge University Press.
4. Gardner, R. C. (1985). Social Psychology and Second Language Learning. Edward Arnold.
5. Cenoz, J. & Genesee, F. (1998). Beyond Bilingualism: Multilingualism and Multilingual Education. Multilingual Matters.